

**UCHWAŁA NR XII/92/16
RADY MIEJSKIEJ ŻERKOWA**

z dnia 30 marca 2016 r.

w sprawie uchwalenia "Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Żerków"

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r., poz. 1515) Rada Miejska Żerkowa uchwała, co następuje:

- § 1. Uchwała się "Strategię Rozwoju Miasta i Gminy Żerków", stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Żerków.
- § 3. Traci moc Uchwała nr XVI/154/2001 Rady Miejskiej Żerkowa z dnia 20 lutego 2001 roku w sprawie uchwalenia "Strategii rozwoju Miasta i Gminy Żerków".
- § 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do Uchwały Nr XII/92/16

Rady Miejskiej Żerkowa

z dnia 30 marca 2016 r.



STRATEGIA ROZWOJU MIASTA I GMINY ŻERKÓW

SPIS TREŚCI

| | |
|---|----|
| I. Charakterystyka gminy | 3 |
| II. Analiza SWOT | 8 |
| III. Cele strategiczne - kierunki rozwoju..... | 23 |
| IV. Program przedsięwzięć samorządu gminy | 31 |
| V. Zgodność ze strategicznymi dokumentami..... | 34 |

I. CHARAKTERYSTYKA GMINY

1. Dane ogólne

Gmina Żerków leży w województwie wielkopolskim w powiecie jarocińskim i sąsiaduje z następującymi gminami: Czermin, Gizałki, Jarocin, Kotlin, Miłosław, Nowe Miasto n/Wartą, Pызdry, Kołaczkowo. Powierzchnia gminy liczy 170,13 km² z czego 134,16 km² czyli 79% stanowią grunty rolne. Powierzchnia lasów wynosi 25,12 km² co, stanowi 14,8% całego obszaru.

Gminę Żerków zamieszkuje około 10 500 mieszkańców.

Malownicze miasteczko Żerków znajduje się 67 km od Poznania, około 10 km od krajowej drogi nr 11. Mimo bliskości ruchliwej trasy Poznań - Katowice cała gmina zachowała czar spokojnej, bezpiecznej Szwajcarii, leżącej wśród pięknego krajobrazu.

Historia Żerkowa sięga XIII wieku. Pierwszą pisemną wzmiankę o miejscowości zawiera, immunitet księcia Bolesława Pobożnego dla kasztelana Janka z rodu Zarembów z 1257 roku.

W dokumencie tym Żerków wymieniany jest jako wieś, jednak już w 1283 roku książę Przemysław II wymienia Żerków jako miasto podlegające sądownictwu Kalisza. W dokumencie księcia Przemysława II z 2 października 1283 r. Żerków wymieniony jest wśród miast podlegających jurysdykcji Kalisza. Było to miasto prywatne. Żerków należał wtedy do wpływowego wielkopolskiego rodu Zarembów.

Na terenie Gminy Żerków znajdują się następujące formy ochrony przyrody:

- Żerkowsko-Czeszewski Park Krajobrazowy,
- Obszar Chronionego Krajobrazu „Szwajcaria Żerkowska”,
- Obszary Natura 2000: Dolina Środkowej Warty; Lasy Żerkowsko-Czeszewskie; Ostoja Nadwarciańska oraz Rezerwat Przyrody Czeszewski Las
- Mickiewiczowski Park Kulturowy

Na terenie „Szwajcarii Żerkowskiej” znajdują się trasy wędrówek pieszych oraz wytyczone szlaki rowerowe. Turystyka i wypoczynek to główne atuty gminy. Są one realizowane głównie na terenach należących do Żerkowsko-Czeszewskiego Parku Krajobrazowego.

Gmina posiada dobrze rozwiniętą infrastrukturę techniczną. Jest w 98% zwodociągowana, w 75% skanalizowana i w 27,7 % zgazyfikowana.

Na terenie gminy komunikację zapewnia 1 droga wojewódzka, 18 dróg powiatowych i 20 dróg gminnych. Drogi powiatowe schodzą się promieniście w mieście Żerkowie tworząc główny układ komunikacyjny.

2. Ludność

Gminę Żerków zamieszkuje 10 499 osób (stan na dzień 31.12.2015 r.)

W skład gminy wchodzi 35 miejscowości, które w okresie ostatnich 5 lat liczyły następującą liczbę mieszkańców (zameldowanych na stałe).

| Miejscowość | Rok 2011 | Rok 2012 | Rok 2013 | Rok 2014 | Rok 2015 |
|------------------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| Antonin | 157 | 147 | 149 | 148 | 143 |
| Bieździadów | 402 | 401 | 404 | 401 | 392 |
| Brzostków | 229 | 233 | 233 | 231 | 233 |
| Chrzan | 1009 | 1017 | 1010 | 1000 | 995 |
| Chwałów | 91 | 90 | 91 | 91 | 87 |
| Dobieszczyzna | 735 | 741 | 739 | 750 | 745 |
| Gąsiorów | 39 | 40 | 38 | 37 | 37 |
| Gęczew | 50 | 48 | 48 | 50 | 50 |
| Kamień | 145 | 138 | 132 | 135 | 143 |
| Komorze Przybysławskie | 457 | 460 | 453 | 450 | 432 |
| Kretków | 151 | 149 | 152 | 153 | 152 |
| Laski | 43 | 45 | 45 | 43 | 43 |
| Lgów | 128 | 119 | 115 | 119 | 120 |
| Lisew | 291 | 284 | 278 | 275 | 280 |
| Lubinia Mała | 573 | 570 | 566 | 575 | 568 |
| Ludwinów | 373 | 377 | 389 | 396 | 398 |
| Miniszew | 158 | 161 | 157 | 156 | 154 |
| Paruchów | 119 | 117 | 113 | 116 | 116 |
| Parzewnia | 7 | 5 | 3 | 3 | 3 |
| Pawłowice | 185 | 184 | 185 | 187 | 178 |
| Podlesie | 44 | 41 | 39 | 39 | 38 |
| Pogorzelica | 34 | 34 | 30 | 27 | 27 |
| Prusinów | 186 | 186 | 184 | 173 | 172 |
| Przybysław | 328 | 323 | 327 | 321 | 326 |
| Raszewy | 660 | 663 | 651 | 653 | 661 |
| Rogaszyce | 12 | 12 | 12 | 12 | 12 |
| Rozmarynów | 3 | 3 | 3 | 3 | 3 |
| Sierszew | 134 | 131 | 127 | 126 | 129 |
| Stęgosz | 509 | 513 | 516 | 519 | 516 |
| Sucha | 131 | 131 | 132 | 133 | 135 |
| Szczonów | 120 | 114 | 115 | 114 | 112 |
| Śmiełów | 250 | 250 | 254 | 259 | 258 |
| Żerków | 2181 | 2176 | 2166 | 2158 | 2152 |
| Żerniki | 272 | 267 | 265 | 263 | 264 |
| Żółków | 409 | 402 | 406 | 421 | 425 |
| Razem | 10 615 | 10 572 | 10 527 | 10 537 | 10 499 |

Przyrost naturalny

| Lata | Rok 2011 | Rok 2012 | Rok 2013 | Rok 2014 | Rok 2015 |
|--------------------|----------|----------|----------|----------|----------|
| Liczba ludności | 10 615 | 10 572 | 10 527 | 10 538 | 10 499 |
| Liczba urodzeń | 125 | 130 | 131 | 124 | 103 |
| Liczba zgonów | 117 | 111 | 100 | 75 | 109 |
| Przyrost naturalny | 8 | 19 | 31 | 49 | -6 |

3. Sytuacja gospodarcza

Według danych GUS w 2014r. w gminie było 776 podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON. Liczba ta, w stosunku do 2011 r. wzrosła o 71 podmiotów. Na przestrzeni lat 2010-2013 obserwowano wyraźny wzrost liczby podmiotów, co jest związane ze stałym rozwojem gospodarczym gminy. Następnie nastąpił nieznaczny spadek. W roku 2014 w krajowym rejestrze podmiotów gospodarczych na terenie gminy zarejestrowanych było 776 podmiotów gospodarczych, czyli o 6 podmiotów gospodarczych mniej niż w roku poprzednim. Zdecydowana większość podmiotów gospodarczych występuje na obszarach wiejskich. Około 34% podmiotów znajduje się na terenach wiejskich gminy Żerków.

Podmioty gospodarcze według sektorów gospodarki w latach 2012-2014

| Jednostka terytorialna | 2012 | 2013 | 2014 |
|---|------|------|------|
| Podmioty gospodarcze ogółem | 745 | 782 | 776 |
| Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo, rybactwo | 57 | 68 | 57 |
| Przemysł i budownictwo | 255 | 273 | 266 |
| Pozostała działalność (usługi) | 433 | 441 | 453 |

Największy udział w ogóle podmiotów gospodarczych gminy, blisko 60 % wszystkich podmiotów stanowią firmy prowadzące działalność w zakresie usług, z kolei najmniejsza liczba podmiotów przypada na rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (7%).

Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w gminie Żerków według sekcji PKD

| | 2012 | 2013 | 2014 |
|---|-------------|-------------|-------------|
| Ogółem | 745 | 782 | 776 |
| Sekcja A- rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo, rybactwo | 57 | 68 | 57 |
| Sekcja B- górnictwo i wydobywanie | 6 | 6 | 7 |
| Sekcja C- Przetwórstwo przemysłowe | 95 | 100 | 99 |
| Sekcja D- Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych | 0 | 0 | 0 |
| Sekcja E- Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją | 0 | 0 | 0 |
| Sekcja F- Budownictwo | 154 | 167 | 160 |
| Sekcja G- Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle | 181 | 187 | 178 |
| Sekcja H- Transport i gospodarka magazynowa | 32 | 36 | 41 |
| Sekcja I- Działalność związana z zameldowaniem i usługami gastronomicznymi | 15 | 14 | 15 |
| Sekcja J- Informacja i komunikacja | 9 | 11 | 12 |
| Sekcja K- Działalność finansowa i ubezpieczeniowa | 12 | 12 | 11 |
| Sekcja L- Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości | 5 | 5 | 4 |
| Sekcja M- Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna | 39 | 38 | 42 |
| Sekcja N- Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca | 25 | 24 | 25 |
| Sekcja O- Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne | 13 | 13 | 13 |
| Sekcja P- Edukacja | 17 | 15 | 15 |
| Sekcja Q- Opieka zdrowotna i pomoc społeczna | 20 | 18 | 19 |
| Sekcja R- Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją | 10 | 12 | 13 |
| Sekcja S i T- Pozostała działalność usługowa oraz Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby | 55 | 56 | 65 |
| Sekcja U- Organizacja i zespoły eksterytorialne | 0 | 0 | 0 |

4. Rynek pracy

Aktualna struktura wiekowa Gminy Żerków sprzyja rozwojowi gospodarczemu. W 2014 r. niemal 63% ludności gminy było w wieku produkcyjnym. Udział tej grupy społecznej w ogólnej liczbie ludności zmniejszyła się w stosunku do 2011 roku o 0,5 %. Na przestrzeni lat 2011–2014 w populacji gminy zmniejszył się również udział ludności w wieku przedprodukcyjnym. W 2014 roku wyniósł on 21%. Od 2011 r. wzrasta systematycznie liczba ludności w wieku poprodukcyjnym. W roku 2014 udział tej grupy wynosił 16,1 % i jest to wzrost o 1,4% od roku 2011. Na podstawie danych przedstawionych w poniższej tabeli społeczeństwo gminy można określić jako starzejące się. Na podstawie analizy zmian udziału ludności w poszczególnych grupach wiekowych można przypuszczać, że liczba ludności w wieku produkcyjnym będzie się systematycznie zmniejszać, co będzie skutkowało zmniejszeniem się podaży siły roboczej na lokalnym rynku pracy.

Struktura wiekowa ludności gminy Żerków w latach 2011-2014

| Wyszczególnienie | Wiek przedprodukcyjny | | Wiek produkcyjny | | Wiek poprodukcyjny | |
|------------------|-----------------------|------|------------------|------|--------------------|------|
| | osoby | % | osoby | % | osoby | % |
| 2011 | 2299 | 21,9 | 6662 | 63,4 | 1549 | 14,7 |
| 2012 | 2281 | 21,7 | 6633 | 63,2 | 1574 | 15,1 |
| 2013 | 2217 | 21,2 | 6628 | 63,4 | 1606 | 15,4 |
| 2014 | 2200 | 21,0 | 6589 | 62,9 | 1691 | 16,1 |

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych wg płci

| | Ogółem | Mężczyźni | Kobiety |
|------|--------|-----------|---------|
| 2011 | 497 | 186 | 311 |
| 2012 | 594 | 264 | 330 |
| 2013 | 609 | 274 | 335 |
| 2014 | 506 | 214 | 292 |

W latach 2011–2014 maleje liczba osób bezrobotnych w gminie, spadł również udział osób bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym. Pomimo wzrostu udziału osób w wieku poprodukcyjnym, bezrobocie zmniejsza się. Na tej podstawie można więc mówić o pewnym rozwoju gospodarczym gminy, który rozwija się głównie poprzez małe przedsiębiorstwa.

II. ANALIZA SWOT

Uwarunkowania zewnętrzne

| Szanse rozwoju | Zagrożenia rozwoju |
|---|---|
| <ul style="list-style-type: none">• Bliskość stolicy regionu- miasta Poznań i związane z tym tradycyjne powiązania kulturalne, gospodarcze i naukowe gminy• Bliskość dużych miast wielkopolski: Kalisz, Konin, Ostrów Wlkp., Leszno, Gniezno• Istniejące walory przyrodniczo-krajobrazowe kreują możliwości rozwoju turystyki o znaczeniu ponadlokalnym• Rozwój turystyki weekendowej i krajoznawczej• Dalszy rozwój gospodarstw rolnych oraz przedsiębiorczości związanej z produkcją rolną roślinną i zwierzęcą• Dalsza poprawa jakości dróg | <ul style="list-style-type: none">• Osłabienie procesów gospodarczych w Polsce i w Europie• Ograniczenie możliwości pozyskania środków zewnętrznych• Zwiększenie kosztów produkcji rolnej• Ograniczenie środków na inwestycje drogowe• Katastrofy ekologiczne i degradacja środowiska |

Uwarunkowania wewnętrzne

Środowisko przyrodnicze

| Mocne strony | Słabe strony |
|--|---|
| <ul style="list-style-type: none">• Ponadprzeciętne walory przyrodniczo-krajobrazowe (Żerkowsko- Czeszewski Park Krajobrazowy, Obszar Chronionego Krajobrazu „Szwajcaria Żerkowska”, Rezerwat Przyrody Czeszewski Las, Obszary Natura 2000, Mickiewiczowski Park Kulturowy)• Urozmaicona rzeźba terenu• Stosunkowo dobra jakość gleb• Aktywne działania samorządu lokalnego na rzecz ochrony środowiska przyrodniczego (kanalizacja, oczyszczalnie ścieków)• Kompleksowy program segregacji i zagospodarowania odpadów komunalnych• Brak większych ośrodków przemysłowych mogących mieć niekorzystny wpływ na stan środowiska | <ul style="list-style-type: none">• Niekorzystny bilans wodny, okresowe deficyty, brak naturalnych zbiorników wodnych w tym retencyjnych• Mały udział terenów zalesionych• Niedostateczna jakość wód w rzekach• Niekontrolowane stosowanie nawozów sztucznych i środków ochrony roślin w rolnictwie, przyczyniające się do degradacji gleb i wód powierzchniowych• Niska świadomość ekologiczna mieszkańców |
| Szanse | Zagrożenia |
| <ul style="list-style-type: none">• Dalsza realizacja działań polegających na ochronie środowiska• Wzrost świadomości ekologicznej społeczeństwa• Możliwość dofinansowania działań proekologicznych | <ul style="list-style-type: none">• Degradacja środowiska naturalnego• Katastrofy ekologiczne• Niewłaściwe stosowanie substancji chemicznych stwarzających potencjalne zagrożenie dla środowiska• Ograniczenie możliwości pozyskania środków zewnętrznych |

Ludność, zasoby pracy

| Mocne strony | Słabe strony |
|--|---|
| <ul style="list-style-type: none"> • Wykwalifikowana kadra pracowników • Znaczna aktywność zawodowa mieszkańców w podejmowaniu działalności na własny rachunek • Coraz większa liczba osób z wyższym wykształceniem • Większa liczba osób korzystających z technologii teleinformatycznych • Na ukończeniu realizacja budowy szerokopasmowej sieci internetowej | <ul style="list-style-type: none"> • Brak wykwalifikowanej kadry • Malejąca liczba ludności w gminie • Tendencja spadkowa przyrostu naturalnego • Ujemne saldo migracji ludności • Brak miejsc pracy dla osób z wyższym wykształceniem • Wysoki odsetek osób w wieku poprodukcyjnym (starzenie się społeczeństwa) • Występujące bezrobocie • Ograniczona liczba przedsiębiorców oferujących zatrudnienie dla mieszkańców na terenie gminy • Znaczna liczba osób korzystających z usług pomocy społecznej |
| Szanse | Zagrożenia |
| <ul style="list-style-type: none"> • Rosnący poziom wykształcenia społeczeństwa • Polepszenie warunków komunikacyjnych ułatwiających dojazd do pracy poza terenem gminy • Zwiększenie ilości mieszkańców dzięki przygotowanym terenom pod budownictwo • Zwiększenie przyrostu naturalnego | <ul style="list-style-type: none"> • Dalsza migracja ludności • Zubożenie społeczeństwa • Starzenie się społeczeństwa • Niski przyrost naturalny • Migracja osób wykształconych w celach zarobkowych poza obszar gminy |

Gospodarka

| Mocne strony | Słabe strony |
|--|--|
| <ul style="list-style-type: none"> • Duży potencjał produkcyjny rolnictwa, dogodne warunki przyrodnicze dla rozwoju rolnictwa, wysoka kultura rolna • Zwiększenie udziału rynkowego przez podmioty świadczące usługi • Duży potencjał rozwoju turystyki i wypoczynku • Zasoby surowców mineralnych (gaz ziemny, kruszywa) • Bliskość dróg krajowych • Linia kolejowa Września- Jarocin • Coraz większa liczba podmiotów działających w branży turystycznej • Coraz większa liczba podmiotów zajmujących się produkcją warzyw i ich wprowadzaniem na rynku zewnętrznym • Dostęp do sieci szerokopasmowego dla większości terenów gminy • Zdywersyfikowanie produkcji rolnej • Duże podmioty działające w branży produkcji rolnej zarówno roślinnej jak i zwierzęcej • Produkcja i dystrybucja pasz • Podmioty zatrudniające osoby niepełnosprawne • Baza noclegowa • Kompleks szkoleniowo- konferencyjny | <ul style="list-style-type: none"> • Niedokończenie procesów restrukturyzacyjnych • Niedostatek kapitału inwestycyjnego, brak inwestorów strategicznych • Mały i średni areal gospodarstwa rolnego • Niska produktywność małych gospodarstw rolnych • Brak organizacji wykorzystujących łączny potencjał produkcyjny gospodarstw indywidualnych • Niewystarczająca liczba podmiotów zatrudniających mieszkańców gminy • Część obszarów zamieszkałych i użytkowanych rolniczo zlokalizowane na terenach zalewowych zagrożonych powodzią • Zagrożenie klęskami żywiołowymi (powódź, susza) |
| Szanse | Zagrożenia |
| <ul style="list-style-type: none"> • Dalszy rozwój podmiotów gospodarczych na terenie gminy • Powstanie dużych zakładów pracy w promieniu 50 km • Możliwość pozyskania środków na dalszy rozwój kadry i podnoszenie kwalifikacji zawodowych | <ul style="list-style-type: none"> • Zwolnienie tempa wzrostu gospodarczego • Wzrost bezrobocia • Rosnące koszty zatrudnienia • Zmniejszenie środków na wsparcie podmiotów gospodarczych często zmieniające się przepisy prawne dotyczące gospodarki |

| | |
|---|---|
| <ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie wsparcia dla osób podejmujących działalność gospodarczą • Zwiększenie środków zewnętrznych i możliwość ich pozyskania na dalszy rozwój przedsiębiorstw • Moda na zdrowy tryb życia i zdrowe odżywianie jako szansa rozwoju produkcji rolnej • Moda na aktywny wypoczynek jako szansa na rozwój podmiotów działających w branży turystycznej • Rozwój technologii komunikacyjnych i nowoczesnych form zatrudnienia jako szansa rozwoju społecznego • Promowanie produktów lokalnych • Rozwój turystyki biznesowej, organizowanie sympozjów, konferencji, szkoleń | <ul style="list-style-type: none"> • Brak źródeł finansowych na rozwój gospodarstw rolnych |
|---|---|

Infrastruktura społeczna

| Mocne strony | Słabe strony |
|---|--|
| <ul style="list-style-type: none"> • Dobrze rozwinięta sieć szkolnictwa podstawowego • Rozwijająca się infrastruktura usługowa w mieście • Dobrze rozwinięta oferta w zakresie sportu, rekreacji i turystyki • Podmioty wspierające osoby zagrożone wykluczeniem społecznym • Dobry stan większości świetlic i sal wiejskich • Coraz większa dostępność mediów podstawowych na terenach wiejskich • Coraz większa liczba organizacji pozarządowych działających na terenie gminy | <ul style="list-style-type: none"> • Niedostateczna oferta w zakresie specjalistycznych porad medycznych • Nierównomierne wyposażenie jednostek wiejskich w obiekty usługowe o znaczeniu podstawowym • Nierówność w dostępności do obiektów sportowych na terenie gminy • Obecność obiektów wymagających poprawy stanu technicznego oraz doposażenia • Wolne tempo wzrostu aktywności społecznej mieszkańców • Niewystarczające dostosowanie budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych • Niewystarczająca ilość miejsc dla aktywności społecznej w mieście |
| Szanse | Zagrożenia |
| <ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie aktywności społeczno-gospodarczej mieszkańców • Zwiększenie wsparcia osób niepełnosprawnych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym • Możliwość pozyskania środków na budowę i modernizację obiektów użyteczności publicznej w tym na terenach wiejskich tj. świetlice wiejskie, • Dalszy rozwój zaplecza sportowego | <ul style="list-style-type: none"> • Pogarszający się stan obiektów użyteczności publicznej • Brak środków na modernizację obiektów • Zmniejszenie aktywności społeczno-gospodarczej mieszkańców |

Mieszkalnictwo

| Mocne strony | Słabe strony |
|---|---|
| <ul style="list-style-type: none"> • Intensywnie rozwijające się budownictwo indywidualne • Atrakcyjna oferta terenów pod budownictwo mieszkaniowe • Coraz większa dostępność mediów podstawowych na terenach wiejskich | <ul style="list-style-type: none"> • Niedostateczna ilość i zły stan mieszkań komunalnych • Brak środków finansowych na budowę i remont mieszkań komunalnych • Pogarszający się stan budynków wielorodzinnych • Niedostateczna ilość mieszkań do wynajęcia na rynku wtórnym |
| Szanse | Zagrożenia |
| <ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie aktywności budownictwa indywidualnego • Zwiększenie wsparcia państwowego związanego z mieszkalnictwem • Zwiększenie ilości dostępnych mieszkań z rynku wtórnego • Rozwój infrastruktury miejskiej • Rosnąca liczba dostępnych działek budowlanych • Zwiększenia atrakcyjności terenów pod zabudowę | <ul style="list-style-type: none"> • Pogarszający się stan obiektów użyteczności publicznej • Brak środków na modernizację obiektów • Zmniejszenie aktywności społeczno-gospodarczej mieszkańców |

Gospodarka nieruchomościami

| Mocne strony | Słabe strony |
|--|---|
| <ul style="list-style-type: none"> • Odpowiednie rezerwy terenów pod inwestycje mieszkaniowe lub działalność gospodarczą • Znaczna ilość liczących się zasobów gruntów komunalnych, które mogłyby być wykorzystane na cele rozwojowe gminy | <ul style="list-style-type: none"> • Zbyt słaba promocja możliwości wykorzystania istniejących zasobów nieruchomości • Brak strategii wykorzystania nieruchomości pod kątem stymulowania lokalnej gospodarki • Brak oferty inwestycyjnej |
| Szanse | Zagrożenia |
| <ul style="list-style-type: none"> • Rozwój budownictwa mieszkaniowego • Rozwój budownictwa związanego z działalnością gospodarczą • Możliwość pozyskania środków na rozwój nowoczesnych form i technologii informujących o zasobach i gospodarce nieruchomościami • Rozwój formy atrakcyjnego przedstawienia oferty inwestycyjnej | <ul style="list-style-type: none"> • Zmniejszające się zainteresowanie ofertą inwestycyjną • Ograniczona ilość atrakcyjnych terenów inwestycyjnych |

Gospodarka finansowa

| Mocne strony | Słabe strony |
|--|---|
| <ul style="list-style-type: none"> • Prawidłowe wydatkowanie i racjonalne gospodarowanie budżetem gminy • Znaczne nakłady finansowe na inwestycje komunalne, w tym szkolnictwo i infrastrukturę techniczną • Dobre wykorzystanie pozyskanych funduszy europejskich • Duża liczba inwestycji realizowanych dzięki pozyskaniu środków zewnętrznych | <ul style="list-style-type: none"> • Niski wskaźnik dochodu gminy w przeliczeniu na 1 mieszkańca • Mała ilość programów unijnych, w których gmina może aplikować o środki • Skomplikowane oraz wysokie koszty przygotowania dokumentacji w procesie pozyskiwania środków |
| Szanse | Zagrożenia |
| <ul style="list-style-type: none"> • Pozyskiwanie środków ze źródeł zewnętrznych • Rozwój źródeł finansowania inwestycji (preferencyjne kredyty, pożyczki) • Zwiększenie dochodu budżetu gminy | <ul style="list-style-type: none"> • Rosnący deficyt budżetowy • Zwiększona ilość zadań zleconych bez zabezpieczenia finansowego • Problemy z egzekwowaniem należności od podatników i opłat za wodę, ścieki i odbiór odpadów |

Infrastruktura techniczna- komunikacja

| Mocne strony | Słabe strony |
|--|---|
| <ul style="list-style-type: none"> • Dobre połączenia komunikacyjne zarówno drogowe jak i kolejowe gminy w układzie regionalnym i lokalnym • Korzystne położenie względem drogi krajowej S11 • Funkcjonująca na obszarze gminy komunikacja autobusowa • Coraz większa dostępność technologii telekomunikacyjnych dla mieszkańców | <ul style="list-style-type: none"> • Duże natężenie ruchu samochodowego na drodze wojewódzkiej i krajowej • Uciążliwość tranzytowego ruchu osobowego i ciężarowego dla mieszkańców • Lokalizacja dworca PKP poza miastem, jedna linia kolejowa Jarocin- Września • Zły stan nawierzchni dróg • Brak rozwiniętej sieci dróg rowerowych • Brak komunikacji publicznej do większych ośrodków miejskich • Słaba komunikacja między miejscowościami gminy |
| Szanse | Zagrożenia |
| <ul style="list-style-type: none"> • Pozyskanie środków zewnętrznych umożliwiające realizację inwestycji • Rozbudowa drogi krajowej S11 • Przywrócenie połączenia kolejowego Jarocin- Września • Zwiększenie dostępności technologii komunikacyjnych dla społeczeństwa | <ul style="list-style-type: none"> • Zmniejszenie dofinansowania do inwestycji drogowych • Marginalizacja połączeń kolejowych • Marginalizacja połączeń autobusowych dalekobieżnych • Zwiększona ilość pojazdów powodująca zatory na drogach lokalnych, brak miejsc parkingowych i wydłużający się czas dojazdu do pracy • Coraz większy ruch samochodów ciężarowych na terenie gminy |

Gospodarka odpadami

| Mocne strony | Słabe strony |
|--|--|
| <ul style="list-style-type: none"> • Nowoczesny sposób składowania odpadów • System segregacji odpadów • Udziały w Zakładzie Gospodarki Odpadami • Rosnąca świadomość społeczeństwa w zakresie segregacji odpadów • Dokładniejszy nadzór nad gospodarowaniem odpadami | <ul style="list-style-type: none"> • Niewystraszająca świadomość mieszkańców w zakresie segregowania i postępowania z odpadami • Występujące przypadki tzw. Dzikich wysypisk |
| Szanse | Zagrożenia |
| <ul style="list-style-type: none"> • Dalszy rozwój systemu segregacji odpadów • Możliwość finansowania inwestycji proekologicznych • Rosnącą świadomością ekologiczną społeczeństwa eliminującą stare nawyki • Rosnąca ilość odpadów poddanych procesom recyklingu | <ul style="list-style-type: none"> • Powstawanie dzikich wysypisk • Wzrost kosztów utylizacji odpadów • Wzrost opłat z tytułu korzystania ze środowiska |

Elektroenergetyka

| Mocne strony | Słabe strony |
|--|--|
| <ul style="list-style-type: none"> • Pobory mocy pokrywane są na bieżąco • Powstanie miejsc produkcji energii elektrycznej ze źródeł naturalnych • Sukcesywna budowa energooszczędnego oświetlenia • Sukcesywna wymiana linii napowietrznej na kablową | <ul style="list-style-type: none"> • Dominacja napowietrznych systemów rozsyłu energii elektrycznej (okresowe awarie) • Niewystarczające oświetlenie uliczne na wsiach • Przewaga nieenergooszczędnych źródeł oświetlenia • Nieenergooszczędne budynki użyteczności publicznej |
| Szanse | Zagrożenia |
| <ul style="list-style-type: none"> • Rozwój produkcji energii ze źródeł naturalnych • Większa możliwość pozyskania środków na inwestycje związane z odnawialnymi źródłami energii • Rozwój technologii związanych z produkcją energii • Wymiana urządzeń na bardziej energooszczędne | <ul style="list-style-type: none"> • Rosnące koszty wytworzenia energii elektrycznej ze źródeł naturalnych • Niekorzystny wpływ elektrowni wiatrowych na warunki krajobrazowe • Awarie sieci elektrycznej spowodowane przez czynniki i zjawiska atmosferyczne |

Urządzenia wodno- kanalizacyjne

| Mocne strony | Słabe strony |
|---|--|
| <ul style="list-style-type: none"> • Wysoki stopień zwodociągowania miasta i wsi • Stworzenie pierścieni zasilania w wodę • Znaczne inwestycje w infrastrukturę wodno- kanalizacyjną • Zmodernizowana oczyszczalnia ścieków w Żółtkowie • Wysoki stopień skanalizowania miasta i wsi • Duża ilość przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach nieobjętych systemem kanalizacji sanitarnej • Duży udział dofinansowania ze źródeł zewnętrznych • Sukcesywne modernizowanie stacji uzdatniania wody • System nadzoru elektronicznego nad siecią kanalizacji sanitarnej | <ul style="list-style-type: none"> • Okresowo niska jakość wód wodociągowych • Zły stan oczyszczalni ścieków Raszewy • Występujące stare wodociągi azbestowe • Występowanie stacji uzdatniania wody, które wymagają renowacji i przebudowy • Deficyt wodny • Nieodpowiedni stan rowów melioracyjnych • Brak własnych środków na inwestycje • Brak zbiornika retencyjnego |
| Szanse | Zagrożenia |
| <ul style="list-style-type: none"> • Dalszy rozwój procesów wspomagających oczyszczanie ścieków • Rozwój technologii związanych z budową wodociągów i kanalizacji • Możliwość pozyskania środków zewnętrznych na realizację inwestycji w tym modernizację infrastruktury m.in. oczyszczalnia Raszewy, stacje uzdatniania wody • Polepszenie jakości wody dzięki zastosowaniu nowych technologii • Wzrost świadomości społeczeństwa dotyczącej sposobów oszczędzania wody oraz zagospodarowania wód opadowych powodujące zmniejszenie zużycia wody i uzupełnienie wód podziemnych | <ul style="list-style-type: none"> • Obniżenie poziomu wód podziemnych • Zwiększające się zapotrzebowanie na wodę • Coraz większe zużycie wody • Niebezpieczeństwo skażenia wód • Brak możliwości pozyskania środków zewnętrznych na modernizację sieci wodociągowej i stacji uzdatniania wody |

Struktura przestrzenna miasta

| Mocne strony | Słabe strony |
|--|--|
| <ul style="list-style-type: none"> • Dobrze zachowany, atrakcyjny, historyczny układ urbanistyczny miasta • Bardzo atrakcyjne krajobrazowo sąsiedztw miasta • Malownicze położenie miasta • Zróżnicowanie przestrzenne wsi • Dbłość o spójność architektury regionu przez położenie na terenie Mickiewiczowskiego Parku Kulturowego • Zagospodarowanie Rynku w Żerkowie • Punkty usługowe zlokalizowane w centrum miasta • Bogate tradycje historyczne | <ul style="list-style-type: none"> • Postępująca degradacja substancji budowlanej • Nieodpowiedni wystrój architektoniczny budynków oraz niedostateczne nasycenie zielenią nowo powstałych osiedli • Niewystarczająca ilość miejsc parkingowych • Utrudnione procedury uzyskiwania pozwoleń i urzędzeń ze względu na ochronę konserwatora zabytków • Niedostosowanie ciągów komunikacyjnych do potrzeb osób niepełnosprawnych |
| Szanse | Zagrożenia |
| <ul style="list-style-type: none"> • Opracowywanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego • Przestrzeganie spójności architektury regionu przy dalszym rozwoju osiedli mieszkaniowych • Dbłość społeczeństwa o estetykę i zagospodarowanie swoich posesji • Realizacja inwestycji drogowych z uwzględnieniem ułatwień dostępu m. in. dla osób niepełnosprawnych • Reorganizacja przestrzeni miejskiej i pozyskanie środków zewnętrznych na jej realizację | <ul style="list-style-type: none"> • Niestosowanie się do wymogów architektonicznych przy realizacji inwestycji indywidualnych • Degradacja zieleni miejskiej • Brak środków finansowych na modernizację budynków w szczególności zabytkowych • Samowolna budowa reklam |

Środowisko kulturowe

| Mocne strony | Słabe strony |
|--|--|
| <ul style="list-style-type: none"> • Występowanie dóbr kultury materialnej • Dobrze zachowana, widoczna odrębność kulturowo- historyczna dawnego pogranicza • Bogate walory kulturowo- historyczna chronione przez Mickiewiczowski Park Kulturowy • Amfiteatr- ogólnodostępne miejsce wydarzeń kulturalnych • Coraz większa aktywność instytucji kultury i organizacji pozarządowych • Rosnące wsparcie aktywności społecznej przez jednostki samorządu • Muzeum A. Mickiewicza w Śmiełowie jako centrum kulturalne regionu • Powiązanie regionu z osobami A. Mickiewicza, H. Sienkiewicza, J. Steinhardta | <ul style="list-style-type: none"> • Niezadowalający stan techniczny części zabytków architektonicznych • Brak środków na organizację imprez • Skomplikowany proces pozyskiwania środków zewnętrznych |
| Szanse | Zagrożenia |
| <ul style="list-style-type: none"> • Możliwość pozyskania środków na organizację wydarzeń kulturalnych • Dalszy wzrost aktywności społecznej w tym wolontariat • Aktywna działalność organizacji pozarządowych • Rozwój turystyki związanej z historią regionu • Aktywne działania instytucji kultury • Zróżnicowana oferta wydarzeń kulturalnych • Intensyfikacja działań gminy w zakresie promocji regionu, wprowadzenie działań promocyjnych m.in. przy zastosowaniu nowoczesnych form, aktywne działania promujące wydarzenia kulturalne w regionie | <ul style="list-style-type: none"> • Brak aktywności społecznej • Brak możliwości pozyskania środków na realizację wydarzeń kulturalnych • Spadające zainteresowanie wydarzeniami kulturalnymi • Rosnące koszty organizacji wydarzeń kulturalnych • Rosnące koszty indywidualnego udziału w wydarzeniach kulturalnych |

III. CELE STRATEGICZNE - KIERUNKI ROZWOJU

1. Wizja gminy

Gmina o harmonijnym krajobrazie i czystym środowisku, przyjazna dla turystów i atrakcyjna dla inwestorów, znaczący ośrodek produkcji i promocji żywności ekologicznej, bezpieczne i wygodne miejsce zamieszkania, pracy i wypoczynku. Marka „Szwajcarii Żerkowskiej” rozpoznawana w Wielkopolsce jako region turystyczny. Mieszkańcy świadomi dziedzictwa kulturowego regionu aktywnie uczestniczą w życiu społecznym.

2. Misja gminy

Zrównoważony rozwój gminy w harmonii pomiędzy środowiskiem przyrodniczym, gospodarczym i społecznym, umożliwiający przekształcenie gminy w wyróżniające się w regionie południowej Wielkopolski atrakcyjne miejsce zamieszkania, pracy i wypoczynku.

3. Strategiczne funkcje gminy

- 1) Atrakcyjne miejsce do osiedlenia się, założenia rodziny i wychowania dzieci
- 2) Turystyka i wypoczynek
- 3) Produkcja żywności ekologicznej

4. Cele strategiczne

1) Osiągnięcie wysokiego standardu zamieszkania, pracy i wypoczynku.

Zasadniczą rolę w rozwoju miasta i gminy Żerków powinny odegrać takie przemiany pożądanych zjawisk i procesów, których przebieg odznaczałby się nie tylko wysoką dynamiką wzrostu o charakterze ilościowym, ale również miałyby charakter przemian jakościowych. Przemiany te powinny być ukierunkowane na podnoszenie standardu warunków mieszkaniowych, podnoszenie wyposażenia w usługi łącznie z poprawą ich dostępności i różnorodności, ukształtowanie atrakcyjnego i zróżnicowanego rynku pracy. Przemianom tym powinna towarzyszyć szczególna dbałość o wysoką jakość środowiska przyrodniczego, o atrakcyjność wizualną krajobrazu oraz estetykę wszelkich form zabudowy harmonijnie wpisanej w krajobraz.

2) Wykształcenie funkcji ponadlokalnych- turystyka, kultura i produkcja ekologiczna

W pożądanych kierunkach rozwoju miasta i gminy Żerków istotnym czynnikiem przemian powinno być wykształcenie silnych funkcji ponadlokalnych. Głównymi kierunkami rozwoju gospodarczego powinny być obsługa ruchu turystycznego oraz produkcja rolna i ekologiczna. Równocześnie z rozwojem usług turystycznych następować będzie wzbogacenie oferty kulturalnej regionu. Jednoznaczne wykrystalizowanie silnych funkcji ponadlokalnych, w odróżnieniu od zadań własnych samorządu lokalnego, sprzyjać będzie rozwojowi

komercyjnych działalności gospodarczych, w tym zwłaszcza usługowych o zasięgu ponadlokalnym.

Wśród tych działalności charakter priorytetowy powinny mieć przedsiębiorstwa zapewniające utrwalenie i wzmocnienie istniejących korzystnych kierunków rozwojowych oraz wprowadzające atrakcyjne nowe funkcje związane przede wszystkim z wykreowaniem gminy Żerków jako:

- Znaczącego ośrodka kulturalno- turystycznego
- Producenta żywności ekologicznej
- Produktu turystycznego „Szwajcaria Żerkowska”- miejsca aktywnego wypoczynku

3) Wzmocnienie lokalnych więzi społecznych i wykreowanie wśród mieszkańców silnego poczucia tożsamości z dziedzictwem kulturowym i gospodarczym miasta i gminy

W niniejszej strategii uznano za zasadne wyeksponowanie działań na rzecz uzyskania przez gminę należnego jej miejsca w regionie. W działaniach tych kluczową rolę powinny odegrać przedsięwzięcia wzmacniające wśród społeczności lokalnej poczucie własnej wartości wynikającej z walorów dziedzictwa kulturowego i tradycji gospodarczych. Wpłyne to w zasadniczy sposób na zintegrowanie mieszkańców wokół realizacji celów rozwojowych gminy.

5. Cele operacyjne i zadania

Cele strategiczne będą realizowane przez cele operacyjne koncentrujące się na rozwiązywaniu problemów szczegółowych w formie zadań.

Wyróżniono 16 podstawowych celów operacyjnych. Do każdego z celów operacyjnych przypisano zestaw zadań, których realizacja przyczyni się do zrównoważonego rozwoju gminy.

1) Dążenie do wykształcenia silnej funkcji turystyczno- wypoczynkowej na obszarze gminy

- Opracowanie programu rozwoju turystyki i rekreacji na terenie gminy
- Dalszy rozwój bazy materialnej rekreacji, sportu i turystyki (obiekty sportowe, miejsca piknikowe, zorganizowane ścieżki spacerowe i rowerowe)
- Udostępnianie terenów pod rozwój różnorodnych form sportu, turystyki i rekreacji
- Stworzenie warunków do rozwoju zróżnicowanych form rekreacji- sportów wodnych, turystyki rowerowej, pieszej, konnej (hipoterapia)
- Poszerzenie oferty turystycznej i jej aktywna promocja z uwagi na walory przyrodnicze i idealne warunki wypoczynku i rekreacji (katalogi promujące gminę, oferty wakacyjne, oferty wypoczynku weekendowego, zielone szkoły, organizowanie festynów o znaczeniu ponadlokalnym, zawody sportowe: rajdy rowerowe, zawody wędkarskie, biegi na orientację)
- Rozwój usług turystycznych

- Zintegrowane działania promocyjne z innymi jednostkami w celu promocji regionu (m. in. Nadleśnictwo Jarocin, Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Wielkopolskiego, Muzeum Narodowe w Poznaniu)
- Stworzenie i promocja marki produktu „Szwajcaria Żerkowska”, marketing terytorialny
- Promocja aktywnych form wypoczynku
- Podjęcie działań w celu poprawy oznakowania i infrastruktury istniejących szlaków turystycznych pieszych, rowerowych i wodnych (Wielkopolski System Szlaków Rowerowych, Wielka Pętla Wielkopolski)
- Współpraca z nadleśnictwem w celu stworzenia szlaków turystycznych na terenach leśnych
- Podjęcie działań w celu pozyskania środków zewnętrznych na promocję gminy
- Uatrakcyjnienie oferty poprzez zastosowanie nowoczesnych narzędzi, technologii informacyjno- komunikacyjnych w promocji
- Ośrodki dla seniorów
- Turystyka weekendowa biznesowa
- Rozwój turystyki aktywnej (seniorzy, grupy szkolne)
- Rozwój produktów specjalistycznych np. wioski tematyczne
- Ekoturystyka, edukacja ekologiczna
- Podjęcie działań w celu rozbudowy infrastruktury turystycznej w pobliżu Wielkiej Pętli Wielkopolski
- Wspieranie oraz promocja rozwoju agroturystyki na terenie gminy
- Rozszerzenie oferty szkoleniowej, konferencyjnej, targi i wyjazdy motywacyjne

2) Wykreowanie gminy jako ośrodka produkcji rolniczej w tym żywności ekologicznej

- Promowanie ukierunkowania gospodarki rolnej i leśnej na produkcję ekologiczną
- Propagowanie dostosowania produkcji rolnej do warunków środowiska, zwłaszcza zasobności i produktywności gleb
- Propagowanie zasad proekologicznej gospodarki leśnej
- Podjęcie inicjatyw szkoleniowych i edukacyjnych dotyczącej produkcji zdrowej żywności
- Wsparcie w zakresie różnicowania produkcji rolnej
- Wsparcie i promocja lokalnych produktów rolnych

3) Wzmocnienie i wzbogacenie środowiska przyrodniczego oraz zapobieganie jego degradacji

- Podejmowanie działań w celu ochrony Żerkowsko- Czeszewskiego Parku Krajobrazowego

- Promowanie zalesiania gruntów nieużytkowych rolniczo oraz wskazanych gleb niskich klas bonitacyjnych z wykorzystaniem szerszego wprowadzenia drzewostanów wielogatunkowych
- Rozwój systemu zadrzewień śródpolnych
- Poprawa czystości wód rzek Lutyni oraz mniejszych cieków
- Przeciwdziałanie degradacji wód podziemnych m. in. Podejmowanie działań mających na celu wzrost świadomości społeczeństwa dotyczącej sposobów oszczędzania wody oraz zagospodarowania wód opadowych
- Podejmowanie działań w zakresie edukacji ekologicznej
- Podjęcie działań na rzecz budowy zbiorników o funkcji retencyjnej
- Przeciwdziałanie zmianom cech konfiguracyjnych terenu i prowadzenie rekultywacji terenów zdegradowanych
- Oszczędna i racjonalna gospodarka złożami kopalin oraz zwracanie uwagi na stosowanie technologii wydobywania zapobiegających ujemnym wpływom na środowisko
- Rozwój ekologicznego systemu gospodarki odpadami m. in. Zbiórka materiałów wtórnych, selekcja odpadów, powtórne wykorzystanie lub zagospodarowanie odpadów
- Promowanie działań w zakresie zmiany technologii ogrzewania i upowszechniania czystych ekologicznie nośników energii oraz tworzenie warunków do wprowadzania niekonwencjonalnych źródeł energii (wykorzystanie słońca, wody i wiatru), stosowanie zamkniętych obiegów wody
- Ograniczenie negatywnych skutków oddziaływania rolnictwa na środowisko poprzez racjonalne stosowanie środków nawożenia mineralnego, upowszechnianie biologicznych metod zwalczania szkodników

4) Działania na rzecz rozwoju funkcji mieszkaniowej w gminie

- Opracowanie planów zagospodarowania przestrzennego
- Uzbrojenie terenów w infrastrukturę techniczną
- Bieżące remonty mieszkań komunalnych
- Przygotowanie infrastruktury pod osiedle mieszkaniowej jednorodzinne
- Przygotowanie oferty terenowej dla zabudowy mieszkaniowej

5) Pobudzanie i wspomaganie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości

- Podjęcie działań promujących lokalnych przedsiębiorców
- Stosowanie udogodnień i ulg szczególnie dla inwestorów tworzących nowe miejsca pracy
- Współpraca z przedsiębiorcami w celu rozbudowy infrastruktury technicznej niezbędnej do rozwoju firm

- Współdziałanie z przedsiębiorcami z obszaru gminy, szczególnie w sferze funkcji ponadlokalnych, gospodarki turystycznej
- Podjęcie działań informacyjnych dotyczących możliwości pozyskania dofinansowania dla przedsiębiorców
- Promocja produktów lokalnych
- Biznes turystyczny w szczególności małych i średnich przedsiębiorstw
- Klastry turystyczne
- Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości społecznej
- Sprzyjanie rozwojowi usług komercyjnych
- Współpraca z inwestorami w celu rozbudowy infrastruktury technicznej niezbędnej do powstawania nowych firm

6) Aktywizacja i integracja mieszkańców w sferze kulturalno- społecznej

- Podjęcie działań kreujących „korzystny klimat społeczny” sprzyjający realizacji strategii rozwoju
- Stworzenie warunków do integracji i zaktywizowania środowisk młodzieżowych i seniorów
- Sprzyjanie rozwojowi organizacji pozarządowych i włączenie ich w realizację strategii rozwoju
- Opracowanie i wdrożenie programu imprez odbywających się na terenie gminy m. in. kulturalnych, rocznicowych, sportowych
- Aktywizacja mieszkańców
- Zwiększenie udziału społeczeństwa w konsultowaniu decyzji strategicznych
- Podjęcie działań w celu wprowadzenia budżetu obywatelskiego
- Współpraca z organizacjami pozarządowymi w celu organizacji wspólnych inicjatyw o charakterze kulturalno- sportowym
- Dbalność o stan obiektów użyteczności publicznej
- Propagowanie dziedzictwa kulturowego poprzez promocję m. in. Muzeum A. Mickiewicza w Śmiełowie
- Wykorzystanie nowoczesnych form informowania i promowania wydarzeń kulturalnych na terenie gminy

7) Działania na rzecz aktywizacji zawodowej bezrobotnych:

- Inicjowanie działań w zakresie kształcenia i przekwalifikowywania bezrobotnych ze szczególnym uwzględnieniem dostosowania kwalifikacji bezrobotnych do potrzeb lokalnego rynku pracy i współpraca w tym zakresie z Powiatowym Urzędem Pracy
- Zatrudnianie bezrobotnych do prac interwencyjnych, robót publicznych, możliwość odbywania stażu

- Realizowanie wspólnie z organizacjami pozarządowymi oraz Zakładami Doskonalenia Zawodowego programów unijnych w celu przekwalifikowania osób bezrobotnych
- Pomoc dla firm poszukujących pracowników tj. wspieranie inicjatyw mających na celu aktywizację zawodową mieszkańców
- Rozwój rynku pracy w gospodarce turystycznej np. programy edukacyjne

8) Rozbudowa infrastruktury związanej z rehabilitacją osób niepełnosprawnych

- Kontynuowanie nawiązania kontaktów i współpracy z innymi ośrodkami rehabilitacji
- Tworzenie klimatu dla lokowania na terenie gminy również w obszarach wiejskich różnorodnych form rehabilitacji (np. hipoterapia)
- Podjęcie działań w celu likwidacji barier architektonicznych, w tym do obiektów turystycznych
- Współpraca z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie
- Poszukiwanie funduszy na inwestycje związane z rehabilitacją osób niepełnosprawnych
- Informowanie o możliwości uzyskania dofinansowania
- Podjęcie działań w celu utworzenia na terenie gminy ośrodków rehabilitacji i fizjoterapii

9) Wzmocnienie bazy szkolnej i podniesienie poziomu edukacji

- Wspieranie rozwoju szkolnictwa na terenie gminy w tym budowy, remontów i modernizacji poszczególnych obiektów oświatowych
- Utrzymanie na odpowiednim poziomie szkół i poszerzenia bazy materialnej w poszczególnych placówkach o obiekty sportowe, nowoczesny sprzęt komputerowy, pomoce dydaktyczne, pracownie przedmiotowe
- Stwarzanie warunków do organizowania zajęć pozalekcyjnych w szkołach, wsparcia w rozwijaniu kompetencji kluczowych
- Dalsze pozyskiwanie środków unijnych na rozwój edukacji
- Wspieranie inicjatyw społecznych wspierających rozwój edukacji
- Rozszerzenie oferty placówek przedszkolnych

10) Zwiększenie dostępności i podniesienie standardu usług zdrowia oraz opieki społecznej

- Wspieranie inicjatyw polegających na zwiększeniu oferty zaspokajającej potrzeby mieszkańców gminy w zakresie specjalistycznych porad medycznych
- Przystosowanie infrastruktury społecznej i technicznej dla osób niepełnosprawnych i osób w podeszłym wieku (podjazdy, dostosowanie toalet publicznych)
- Wspieranie Szpitala Powiatowego

- Udzielanie pomocy osobom potrzebującym: samotnie wychowującym dzieci, rodzinom wielodzietnym, osobom ze środowisk patologicznych
- Podjęcie działań w celu wzbogacenia oferty zagospodarowania czasu dla osób w podeszłym wieku
- Wykorzystanie środków zewnętrznych przy realizacji programów wspierających osoby zagrożone wykluczeniem społecznym
- Zwiększenie zakresu wsparcia korzystających z pomocy społecznej
- Dalsza współpraca z podmiotami zewnętrznymi np. Bankiem Żywności

11) Rozwój gospodarki wodno- kanalizacyjnej

- Zapewnienie dostawy wody oraz odprowadzanie ścieków wszystkim odbiorcom
- Modernizacja oczyszczalni ścieków Raszewy
- Dalsze wsparcie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków
- Polepszenie jakości wody poprzez zastosowanie nowych technologii
- Nowoczesny sposób monitorowania zużycia i rozliczania w dostawie wody
- Modernizacja stacji uzdatniania wody na terenie gminy i budowa nowych ujęć wody

12) Modernizacja i optymalny rozwój infrastruktury technicznej- elektroenergetyki i gazownictwa

- Opracowanie planu zaopatrzenia gminy w energię
- Dalsza rozbudowa oświetlenia ulicznego na wsiach
- Rozbudowa sieci zasilającej odbiorców w zabudowie istniejącej i na nowych terenach
- Zabieganie o budowę nowych stacji transformatorowych na terenach rozwojowych
- Systematyczna wymiana sieci napowietrznej na kablową
- Wymiana oświetlenia ulicznego na energooszczędne
- Zabieganie o rozbudowę sieci gazowej oraz zagwarantowanie dostaw gazu na poziomie zaspokajającym potrzeby mieszkańców
- Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej
- Promowanie zastosowania nowoczesnych technologii ograniczających zużycie energii

13) Poprawa układu komunikacji lokalnej i zewnętrznej

- Modernizacja i rozbudowa dróg lokalnych
- Wyznaczenie i realizacja systemu ścieżek rowerowych
- Rozbudowa systemu szlaków turystycznych (rowerowych i pieszych)
- Usprawnienie systemu transportu publicznego

14) Poprawa układu przestrzennego gminy

- Ochrona zabytków architektonicznych oraz historycznych założeń urbanistycznych np. parków dworskich, układu urbanistycznego miasta
- Zahamowanie postępującej degradacji substancji budowlanej poprzez modernizację starej zabudowy
- Właściwe kształtowanie nowej zabudowy (mieszkaniowej, usługowej jak i przeznaczonej pod działalność gospodarczą) w dostosowaniu do skali i charakteru już istniejącej- odnosi się to szczególnie do nowo powstających osiedli
- Promowanie, przekształcenia lub adaptacje części zabudowy w wybranych miejscowościach na cele obsługi ruchu turystycznego, w tym agroturystyki
- Dbłość o estetykę przestrzeni publicznej

15) Aktywizacja gospodarki nieruchomościami

- Przygotowanie i udostępnianie terenów pod rozwój budownictwa
- Przygotowanie i udostępnianie terenów pod rozwój działalności gospodarczej
- Przygotowanie i udostępnianie terenów pod rozwój turystyki

16) Usprawnienie zarządzania gminą

- Wyposażenie samorządu lokalnego w instrumenty zapewniające skuteczne zarządzanie gminą, a więc w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, strategię rozwoju gminy, plany zagospodarowania przestrzennego
- Kontynuowanie działań na rzecz usprawnienia funkcjonowania władzy samorządowej przez zastosowanie nowoczesnych metod zarządzania
- Podnoszenie kwalifikacji pracowników, usprawnienie przepływu informacji i obsługi interesantów, zastosowanie nowoczesnych form komunikacji z klientami
- Dalszy rozwój i integracja systemu teleinformatycznego
- Podejmowanie działań w celu likwidacji barier architektonicznych
- Podejmowanie działań w zakresie szerszego i skuteczniejszego informowanie społeczeństwa o działaniach samorządu

IV. PROGRAM PRZEDSIĘWZIĘĆ SAMORZĄDU GMINY

Przedstawiony program obejmuje przedsięwzięcia do realizacji których powinien dążyć samorząd lokalny. Do głównych zadań należy dbałość o stan i rozbudowę infrastruktury gminnej m. in. inwestycje drogowe, infrastruktura wodno- kanalizacyjna, baza edukacyjna, obiekty sportowe oraz obiekty użyteczności publicznej z których korzysta społeczność lokalna.

Zakres prowadzonych zadań uzależniony jest od aktualnych warunków finansowych. Szczególnie sprzyjające realizacji tych zadań będzie pozyskanie środków zewnętrznych.

Utrzymanie dotychczasowych i nowych obiektów stanowi obciążenie dla budżetu gminy, a zwiększające się koszty utrzymania zmniejszają udział środków przeznaczonych na nowe inwestycje. Zrealizowanie niektórych, dużych zadań inwestycyjnych nie jest możliwe bez udziału dofinansowania ze źródeł zewnętrznych.

Ze względu na walory krajobrazowe objęte wieloma formami ochrony (Żerkowsko-Czeszewski Park Krajobrazowy, Obszar Chronionego Krajobrazu „Szwajcaria Żerkowska”, Obszary Natura 2000: Dolina Środkowej Warty; Lasy Żerkowsko-Czeszewskie; Ostoja Nadwarciańska oraz Rezerwat Przyrody Czeszewski Las, Mickiewiczowski Park Kulturowy) nie ma możliwości rozwoju ośrodków gospodarczych związanych z działalnością inną niż turystyczna i rolnicza. Również warunki komunikacyjne i znikome zasoby obszarów inwestycyjnych nie sprzyjają rozwojowi ośrodków przemysłowych.

Podstawowym działaniem gminy w zakresie wspomagania rozwoju gospodarczego będzie szeroko pojęta promocja regionu jako ośrodka turystyczno- wypoczynkowego. W wyniku tych działań stymulowany będzie rozwój podmiotów związanych z obsługą ruchu turystycznego. Głównym celem będzie budowanie marki „Szwajcaria Żerkowska” jako regionu atrakcyjnego turystycznie. Marka ta promować będzie produkty lokalne i podmioty gospodarcze funkcjonujące na terenie gminy. W tym celu zostaną zastosowane nowoczesne i atrakcyjne formy promocji.

W celu podnoszenia skuteczności i zasięgu przekazu informacyjnego samorząd będzie współpracował z innymi jednostkami działającymi na terenie gminy. Ponadto prowadzone będą działania informacyjne o źródłach finansowania przedsięwzięć gospodarczych.

Kolejnym priorytetem dla samorządu będzie stymulowanie aktywności społecznej mieszkańców. Działania te odbywać się będą za pomocą bieżącego utrzymania i rozbudowy infrastruktury społecznej oraz wspieranie inicjatyw społecznych i organizacji pozarządowych. W celu prawidłowego rozwoju gminy niezbędne są inicjatywy oddolne, które samorząd w miarę możliwości będzie wspierał. Preferowane będą inicjatywy integrujące społeczność lokalną zgłaszane zarówno przez mieszkańców jak i organizacje pozarządowe działające na terenie gminy.

Założenia inwestycyjne na lata 2016-2025

| Lp. | Nazwa inwestycji | Planowany okres realizacji |
|-----|--|----------------------------|
| 1 | Budowa „Parku Niezwykłego w Żerkowie” | 2016-2017 |
| 2 | Budowa sieci wodno- kanalizacyjnej na osiedlu w Żerkowie | 2016-2017 |
| 3 | Modernizacja stacji uzdatniania wody w Podlesiu | 2016-2017 |
| 4 | Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej | 2016-2018 |
| 5 | Modernizacja oczyszczalni ścieków Raszewy | 2017-2018 |
| 6 | Przebudowa drogi Lisew- Ludwinów | 2016-2018 |
| 7 | Zakup wozu strażackiego dla OSP Dobieszczynna | 2016 |
| 8 | Budowa sieci wodociągowej Laski- Żerków | 2016 |
| 9 | Remont budynku OSP Żerków i Biblioteki | 2016-2017 |
| 10 | Remont stacji uzdatniania wody i kompleksu basenów w Żerkowie | 2016-2018 |
| 11 | Remont świetlicy wiejskiej w Szczonowie | 2016-2017 |
| 12 | Remont świetlicy wiejskiej w Miniszewie i Żółkowie | 2017-2018 |
| 13 | Modernizacja opłotowania przy Mickiewiczowskim Centrum Turystycznym | 2016-2017 |
| 14 | Budowa nowych placów zabaw w m. Sierszew, Sucha, Kamień, Bieździadów, Chrzan, Śmiełów, Chwałów | 2016-2020 |
| 15 | Budowa dróg wewnętrznych osiedle Przybysław | 2016-2017 |
| 16 | Przebudowa drogi w m. Miniszew, Stęgosz | 2016 |
| 17 | Budowa studni, ujęcie wody w m. Lubinia Mała | 2017 |
| 18 | Modernizacja obiektów sportowych m in. boisk sportowych w Kretkowie, Raszewach, Ludwinowie i Lubini Małej | 2016-2017 |
| 19 | Budowa sali sportowej przy szkole podstawowej w Komorzu Przybysławskim | 2017-2018 |
| 20 | Rewitalizacja parku miejskiego | 2016-2018 |
| 21 | Budowa chodników wspólnie z Powiatem Jarocińskim m. in. Brzostków, Żerniki, Kretków, Komorze Przybysławskie, Chrzan, Żółków, Lisew | 2016-2017 |
| 22 | Budowa chodnika w m. Lubinia Mała wspólnie z Zarządem Województwa i Powiatem Jarocińskim | 2017-2018 |
| 23 | Wymiana oświetlenie ulicznego na energooszczędne | 2016-2020 |
| 24 | Budowa nowych punktów oświetleniowych na terenie gminy | 2016-2025 |
| 25 | Dofinansowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków | 2016-2020 |
| 26 | Budowa dróg w m. Dobieszczynna, Lubinia Mała, Ludwinów i Żółków | 2016-2025 |
| 27 | Budowa drogi Żerków- Dobieszczynna- Parzew wspólnie z Powiatem Jarocińskim | 2017-2018 |

| | | |
|----|---|-----------|
| 28 | Oznaczenie szlaków turystycznych na terenie gminy | 2016-2017 |
| 29 | Utworzenie Centrum Aktywności Społecznej w Żerkowie | 2017- |
| 30 | Przebudowa ulic: Wodnej, Akacyjnej, Leśnej, Wierzbowej, Wiśniowej i Słonecznej w m. Chrzan | 2018-2022 |
| 31 | Budowa chodników przy drogach gminnych | 2017-2018 |
| 32 | Utwardzenie placu przy Urzędzie Miasta i Gminy | 2017 |
| 33 | Reorganizacja budynku urzędu, unowocześnianie działania oraz stworzenie biura obsługi klienta | 2017-2018 |
| 34 | Budowa placu zabaw w m. Komorze Przybysławskie | 2017 |
| 35 | Zagospodarowanie terenów przejętych od Agencji Nieruchomości Rolnych w Przybysławiu (Dom Kultury) | 2017-2018 |
| 36 | Modernizacja budynku szkoły podstawowej przy ul. Kolejowej w Żerkowie | 2016 |
| 37 | Budowa placów zabaw na terenie gminy | 2016-2025 |
| 38 | Budowa mieszkań socjalnych | 2020-2025 |
| 39 | Budowa dróg na osiedlu w Żerkowie | 2020-2022 |
| 40 | Budowa ścieżek rowerowych | 2016-2025 |
| 41 | Inwestycje związane z reorganizacją przestrzeni publicznej | 2016-2025 |
| 42 | Rozwój infrastruktury związanej z obsługą ruchu turystycznego | 2016-2025 |
| 43 | Modernizacja i bieżące utrzymanie dróg gminnych | 2016-2025 |
| 44 | Prowadzenie kampanii promocyjnych regionu | 2016-2025 |

V. ZGODNOŚĆ ZE STRATEGICZNYMI DOKUMENTAMI

Spójność dokumentu strategicznego wymaga uzgodnienia wyznaczonych celów z innymi celami zawartymi w dokumentach nadrzędnych na szczeblu lokalnym, regionalnym i krajowym.

1. Strategia Rozwoju Kraju:

- 1) Poprawa warunków ramowych dla prowadzenia działalności gospodarczej
- 2) Zwiększenie aktywności zawodowej
- 3) Racjonalne gospodarowanie zasobami
- 4) Poprawa stanu środowiska
- 5) Modernizacja i rozbudowa połączeń transportowych
- 6) Integracja społeczna
- 7) Tworzenie warunków dla ośrodków regionalnych, subregionalnych i lokalnych oraz wzmocnienie potencjału obszarów wiejskich

2. Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku:

- 1) Zwiększenie spójności sieci drogowej
- 2) Poprawa gospodarki wodno- ściekowej
- 3) Odnowa zasobów wodnych i wzrost bezpieczeństwa powodziowego
- 4) Wsparcie ośrodków lokalnych
- 5) Wsparcie terenów o wyjątkowych walorach środowiska kulturowego
- 6) Przygotowanie i racjonalne wykorzystanie terenów inwestycyjnych
- 7) Ochrona i utrwalenie dziedzictwa kulturowego
- 8) Poprawa warunków mieszkaniowych

3. Strategia Rozwoju Powiatu Jarocińskiego:

- 1) Rozwój gospodarczy i infrastrukturalny
- 2) Poprawa stanu środowiska i warunków rozwoju rolnictwa
- 3) Promocja i ochrona zdrowia
- 4) Rozwój edukacji dostosowanej do bieżących i przeszłych potrzeb
- 5) Włączenie społeczne

Strategia opracowana przez:



Urząd Miasta i Gminy Żerków

Zespół w składzie:

Ewa Graczyk

Sławomir Waszak

Michał Surma

Uzasadnienie

do uchwały Nr XII/92/16 Rady Miejskiej Żerkowa z dnia 30 marca 2016 r.

w sprawie uchwalenia "Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Żerków"

Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy o samorządzie gminnym - Strategia Rozwoju, jako program gospodarczy wymaga uchwalenia przez radę gminy. Strategia stanowiąca załącznik do niniejszej uchwały jest aktualizacją „Strategii” z roku 2001. W Gminie Żerków od roku 2001 nastąpiło szereg zmian w sferze społecznej i gospodarczej. Opracowany dokument będzie służył jako punkt odniesienia dla działań o charakterze rozwojowym, podejmowanych ze środków własnych budżetu Gminy Żerków, ze środków Unii Europejskiej oraz innych zewnętrznych źródeł finansowania. Zawarte w niej cele i zadania mają charakter otwarty i zmierzają do zapewnienia naszej gminie optymalnych warunków rozwoju w związku z zachodzącymi w naszym kraju zmianami.

Wobec powyższego podjęcie uchwały jest zasadne.